باسمه تعالی

رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	***سؤالات امتحان نهایی درس:*** **فلسفه ۲**	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی: .....
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۲**	تاریخ امتحان: **۱۲ / ۳ / ۱۴۰۱**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **نوبت خرداد** ماه سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	**۱۴خرداد سالروز رحلت معمارکبیر انقلاب (ره) تسلیت باد.** سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۱	**تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام‌یک غلط می‌باشد:** الف) حملِ مفهوم «وجود» بر هر ماهیّتی از جمله انسان، نیازمند دلیل است. ب) مفاهیم «مربعِ سه ضلعی» و «پرنده» به ترتیب «واجب الوجود» و «ممکن الوجود» هستند. ج) حالت ممکن الوجود، نسبت به وجود و عدم، حالت ترازویی با دو کفهٔ متعادل است. د) در دوره اوّل حاکمیّت کلیسا، حُکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. هـ) یکی از اَشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، به صورت مخالفت با فلسفه ظهور کرد. و) از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیّت خارجی، مابازاء و مصداق «وجود» می‌باشد.	۱/۵
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:** الف) انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد: « ..... » و « ..... ». ب) همهٔ اشیایی که به واسطهٔ علت‌هایشان موجودند، «واجب الوجودِ ..... » هستند. ج) «وجود» از نظر ملاصدرا بر دو قسم می‌باشد: ..... و ..... . د) هراکلیتوس «لوگوس» را هم به معنای وجودی متعالی و هم به معنای ..... به‌کار می‌برد. هـ) از نظر فارابی و ابن سینا، اولین مخلوق خدا « ..... » نام دارد. و) دو کتابی که علامه طباطبایی برای تدریس فلسفه در دو سطح نوشتند، عبارت بود از : ..... و	۲/۲۵
۳	**گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید:** الف) نوعِ حَمل، در قضیهٔ «لوزی شکل است»، با کدام‌یک از قضایای زیر تناسب دارد؟ ۱- انسان حیوان است. ۲- انسان مخلوق است. ب) رابطهٔ میان موضوع و محمول، در قضیهٔ «عدد هفت، زوج است» کدام است؟ ۱- امکانی ۲- امتناعی ج) از نظر فارابی، مقام و منزلت عقل فعّال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است؟ ۱- آفتاب به چشم ۲- آب به حیات جسمانی د) از نظر فیلسوفانِ مسلمان، نام دیگر «عقلِ هَیولانی» چیست؟ ۱- عقلِ بالفِعل ۲- عقلِ بالقُوّه هـ) کدام گزینه از آثارِ ملاصدرا می‌باشد؟ ۱- الشواهد الربوبیّه ۲- عدل الهی	۱/۲۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

Scanned with CamScanner

باسمه تعالی

رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	**سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲**	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی: .....
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۲**	تاریخ امتحان: **۱۲ / ۳ / ۱۴۰۱**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **نوبت خرداد** ماه سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	**۱۴خرداد سالروز رحلت معمارکبیر انقلاب (ره) تسلیت باد.** سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
	به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید:	
۴	تعیین کنید که هر یک از گزاره‌های زیر عقیدهٔ کدام فیلسوف است؟ الف) تداعیِ علّیّت، چیزی جز یک حالت روانیِ ناشی از توالیِ پدیده‌ها نیست. ب) اصل علّیّت، جزءِ اصول اولیّه‌ای است که درک انسان از آن فطری است.	۰/۵
۵	ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نمود، نام آنها را بنویسید.	۰/۵
۶	برهان فارابی برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر چه اصلی است؟	۰/۵
۷	تعیین کنید فلاسفهٔ زیر «عقل‌گرا» هستند یا «تجربه‌گرا»؟ الف) اوگوست کُنت ب) فرانسیس بیکن	۰/۵
۸	دو مورد از ویژگی‌های «موجودات عالَم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید.	۰/۵
۹	از نظر فلاسفهٔ مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، دو روش دیگری که ما را به حقیقت می‌رسانند، چیست؟	۰/۵
۱۰	دربارهٔ «حکمت مَشّاء» به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) مؤسّس آن در جهان اسلام چه کسی بود؟ ب) مُتّکی بر آرای کدام فیلسوف یونانی بود؟	۰/۵
۱۱	سفر عرفانیِ «در خلق با حَقّ» با کدام مبحثِ کتاب اَسفار ملاصدرا تطبیق دارد؟	۰/۵
۱۲	دو مورد از اقداماتِ علمی و فرهنگیِ علامه طباطبایی را نام ببرید.	۱
	به سؤال‌های زیر پاسخ کامل بدهید:	
۱۳	تفاوت «رابطهٔ عِلّیّت» با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاده از یک مثال توضیح دهید.	۱
۱۴	«علّت تامّه» و «علّت ناقصه» را تعریف کنید.	۱
۱۵	استدلال «دکارت» بر اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۱
۱۶	ارسطو قوهٔ عقل را بر اساس کاری که انجام می‌دهد به دو قسم تقسیم کرده است، آنها را نام برده و تعریف کنید.	۱/۵
۱۷	ضمن تعریفِ «عقل بِالمَلَکه» و «عقل بِالمُستَفاد» تفاوت آنها را توضیح دهید.	۱/۵
۱۸	تعریف «مدینهٔ فاضله» از نظر فارابی چیست؟ مهم‌ترین تفاوت آن با «مدینهٔ جاهله» را بنویسید؟	۱
۱۹	از نظر ابن سینا علّت نام‌گذاریِ عالَم ماده، به «عالم طبیعت» چیست؟	۱
۲۰	اصطلاحات زیر را از نظر سُهروردی تعریف کنید: الف) مشرقِ جهان ب) حکیم متألّه	۱
۲۱	از نظر ملاصدرا اختلاف موجودات، ناشی از چیست؟ تشبیه او را در این زمینه بنویسید.	۱
	جمع نمره	**۲۰**

سربلند و پیروز باشید .

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

Scanned with CamScanner

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **فلسفه ۲**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۲**	تاریخ امتحان: **۱۲ / ۳ / ۱۴۰۱**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۵	مقدمه اول: من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیلهٔ او خلق شده‌ایم، تصوری دارم. (۰/۲۵) مقدمه دوم: این تصور نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی‌ام. (۰/۲۵) این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست. (۰/۲۵) نتیجه: پس این تصور از یک وجود نامتناهی است. اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد. (۰/۲۵) (ص ۳۴ و ۳۵) (ارائهٔ پاسخ به صورت مفهومی نیز قابل قبول است.)	۱
۱۶	عقل نظری: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که دربارهٔ اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می‌کند.(۰/۵) عقل عملی: (۰/۲۵) عقل از آن جهت که دربارهٔ رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او بحث می‌کند. (۰/۵) (ص ۵۵)	۱/۵
۱۷	عقل بالمَلَکه: در این مرحله عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند (۰/۲۵) مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. (۰/۲۵) و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند. (۰/۲۵) عقل بالمستفاد: در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلّط است (۰/۲۵) که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید. (۰/۲۵) مانند یک استاد ریاضی که هر مسئلهٔ ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. (۰/۲۵) (ص ۶۴ و ۶۵)	۱/۵
۱۸	مدینه فاضله مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایلی آراسته‌اند که مجموعهٔ مدینه را به سوی سعادت می‌برد. (۰/۷۵) - مهمترین تفاوت آن با مدینه جاهله در هدف آنها است. (۰/۲۵) (ص ۷۶ و ۷۷)	۱
۱۹	بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد.(۰/۵) خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. (۰/۵) (ص ۸۰ و ۸۱)	۱
۲۰	الف) مشرقِ جهان: نورِ محض یا محل فرشتگان مقرّب است. (۰/۵) (ص ۸۴) ب) حکیم متألّه: کسانی که هم در صُورِ برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند. (۰/۵) (ص ۸۵)	۱
۲۱	با اینکه هستی یک حقیقتِ واحد است، اما این حقیقتِ واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. (۰/۵) در مقام تشبیه، این حقیقتِ واحد مانند یک کانون نور درخشان است که اشعهٔ آن به میزانی که از کانون دور می‌شود، ضعیف و ضعیف‌تر می‌شود. (۰/۵) (ص ۹۵)	۱
	جمع نمره	۲۰

توجه :

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با تشکر

خدا قُوَّت

Scanned with CamScanner

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **فلسفه ۲**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۲**	تاریخ امتحان: **۱۲ / ۳ / ۱۴۰۱**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (ص۵) ب) غلط (ص ۱۱) ج) صحیح (ص ۱۱) د) غلط (ص ۵۶) هـ) صحیح (ص ۶۲) و) صحیح (ص ۹۳) (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۵
۲	الف) هستی (یا وجود)- چیستی (یا ماهیت) (ص ۳) ب) بالغیر (ص ۱۲) ج) وابسته (یا نیازمند)- غیروابسته (یا بی‌نیاز) (ص۴۶) د) نُطق (یا سخن یا کلمه) (ص ۵۴) هـ) عقل اوّل(ص ۶۳) و) بدایه الحکمه- نهایه الحکمه (۱۰۵) (هر مورد ۰/۲۵)	۲/۲۵
۳	الف) ۱- انسان حیوان است. (ص۷) ب) ۲- امتناعی (ص۹) ج) ۱- آفتاب نسبت به چشم (ص۶۳) د) ۲ - عقل بالقُوّه (ص۶۴) هـ) ۱ - الشواهد الربوبیّه (ص ۹۰) (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۲۵
۴	الف) هیوم (ص ۱۷) ب) دکارت (ص۱۶) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۵	برهان درجات کمال – برهان حرکت (ص ۳۳ و ۳۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۶	محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌ها (ص ۴۲)	۰/۵
۷	الف) تجربه‌گرا ب) تجربه‌گرا (ص ۵۷) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۸	از ماده و جسم مجردند- در قید زمان و مکان نیستند- در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند- علم آنها به حقایق شهودی است- با حواس ظاهری قابل درک نیستند. (دو مورد کافی است.) (ص ۵۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۹	شهود - وحی (ص ۶۶) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	الف) فارابی ب) ارسطو (ص ۷۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۱	با مبحث علم النفس و مراحل شکل‌گیری آن تا رسیدن به مرحلهٔ معاد (اشاره به دو کلمهٔ نفس و معاد کافی است.) (ص ۹۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	تدریس فلسفه ناظر بر مسائل روز فلسفی- احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم - ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی - تربیت شاگردان (دو مورد کافی است.) (ص ۱۰۴ تا ۱۰۶) (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۳	در رابطهٔ علیت یا همان رابطهٔ وجودی، وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است، و اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود. (۰/۵) این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلاً رابطهٔ علّیّت همانند رابطهٔ دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد.(۰/۵) (ص ۱۴)	۱
۱۴	مجموعهٔ عوامل ایجادکنندهٔ معلول را علّت تامه می‌گویند.(۰/۵) و هر یک به تنهایی را علت ناقصه می‌گویند.(۰/۵) (ص ۲۵)	۱

Scanned with CamScanner